

Fal és függöny mögött: Kína

Szamódy Zsolt Olaf fotográfiáit ismerteti Csorba Judit Dorottya (Fotóesszé)

„Az út örök és tétlen, mégis mindent végbevisz észrevétlen” – Lao-Ce: Tao te king

1. Kína látszólagos tétlensége mögött a folyamatos átalakulás is jelen van. Minden mozdulatlan-ság mögött egy mozdulat rejlik, a kultúra évezredes nyomai magukban hordozzák a jövőt, a látszólag széttartó vonalakban ott van a találkozás lehetősége. A mozdulatlan víztükröt a mosott ruha csobbanása hozza mozgásba. Az évszázadok óta hasonló módon szárított termények közepében egy mai nagyváros dübörög. A 15. századi fahídon beszélgető idős kínai férfiak a modern gyáripar ruhadarabjait viselik.
2. Ezt a látszólagos ellentmondást tárják elénk Szamódy Zsolt Olaf Kínában készített fényképei, amelyeknek művészi értékük mellett néprajzi-antropológiai jelentőségük is van. Fényképező-gépével nemcsak a fényeket, a képet természetesen lágyító párát, a végtelenbe tartó vonalakat, az európai szemnek különleges tájat, tárgyakat és a hozzájuk tartozó jellegzetes színeket keresi, hanem a benne élő, hétköznapi embert, a mindennapi élet egyszerű cselekvéseit is. Egy-egy témát több nézőpontból is megközelít: a száradó tészta mélységelességgel és a komplementer színek ragyogásával játszó képe vizuálisan hat ránk. Egy másik fotográfia, ahol a helyiek a tésztát nézik, már az életmóddal kapcsolatos, a kultúra kutatóját is foglalkoztató mozzanatok dokumentál. A fotós által megörökített egyszerű, megszokott mozdulatok a több ezer éves kínai kultúra mai lenyomatai, legyen szó bambuszhántolásról, rizstészta szárításáról vagy akár a hagyományos pekingi opera előadásáról. A fotográfia készítőjét a kínai kultúra és életmód tradicionális formái mellett a kortárs jelenségek is érdeklik, illetve különösen fogékony a modern és hagyományos egymás mellett létezésének megörökítésére. Vizuális utazásai során rátalál olyan jelenségekre, amelyek egyaránt érdekesekek a hagyományos életformák és a társadalmi, kulturális változások kutatóinak is.
3. Szamódy Zsolt Olaf, Balogh Rudolf-díjas fotóművész 1956-ban született. A Testnevelési Főiskolán végzett, középiskolás kora óta foglalkozik fotográfiával. *Vízpart* című első önálló kiállítása 1986-ban nyílt meg. Jelentős visszhangot váltott ki a Komáromban található Monostori erőd-ről 1991 és 1998 között készített fotósorozata. Visszatérő témája a bezárt vagy bezárás előtti, lebontásra váró ipari üzemek. A magyarországi átalakulásokat megfigyelve, az eseményeket követve rögzíti és dokumentálja a gazdasági-szociológiai változásokat, önálló művekben menti át a pusztuló, rövidesen eltűnő objektumokat. Következtesen fényképezi az ember beavatkozásának nyomait a természetben: legyen az épített vízpart, kikötő gyár vagy katonai erődrendszer. 1998-tól elnökségi tagja, 2002 óta elnöke a Magyar Fotóművészek Szövetségének
4. 2007-ben egy hónapot töltött Indiában, ott készített fotográfiáit Európa több nagyvárosán kívül Kínában is bemutatták. A kínai kiállítást követően 2008 őszén meghívást kapott a Pingyao Nemzetközi Fotófesztiválra. 2008 és 2009 során több ezer fotót készített Kína különböző területein. A képanyagot először 2009-ben Kaposvárott, majd *Fal és függöny mögött: Kína* címmel további városokban mutatta be.
5. A Néprajzi Múzeum, közel négyszázezer darabos fényképgyűjteménye számára, a Nemzeti Kulturális Alap segítségével vásárolta meg Szamódy Zsolt Olaf fotóművész huszonöt darab fotográfiájának, a múzeum gyűjtőkörébe illő, színes vintázs, illetve digitális kópiáját. További huszonöt képet a fotós ajándékozott a Néprajzi Múzeumnak. Az ötven fotográfiát a múzeum Fényképtára F341001 – F341050 leltári számokon archiválta. A fényképfelvételek 2008–2009-ben készültek, digitális technikával, a Kína keleti részén levő Csöcsiang és Sanhszi tartomá-

nyokban. 2013 őszén, a World Press Photo kiállítással párhuzamosan, a *Fal és függöny mögött: Kína* című kiállítás Szamódy Zsolt Olafnak a Néprajzi Múzeum Fényképgyűjteményébe került fotográfiáiból mutatott be egy válogatást.

Kisfiú, Pingyao, Sanhszi tartomány, 2008.
Néprajzi Múzeum F 341050

Szárított szárnyashús, Wenzhou, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341047

Átkelés a Nanxi folyón, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341006

Bambusz tutaj az Ou folyón, Lishui, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341016

Bambusztutajok, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341001

Folyóparton mosó asszony, Lishui, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341017

Folyóparton mosó asszony, Lishui, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341018

Learatott rizsföld, Jinyun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341025

Közkút és mosóhely, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341003

Száradó zöldség, a háttérben lakótelep,
Wenzhou, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341045

Rizstészta szárítása, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341004

Rizstészta szárítása, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341005

Gyümölcs szárítása fonott szárítókon,
Jinyun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341039

Száradó zöldség fonott szárítókon,
Jinyun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341042

Taligán bambuszrudakat szállító férfi,
Jinyun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341027

Bambuszkéreg lehántása, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341008

Pipázó férfi szőrruhában, Banyancun, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341007

Idős férfiak a Yonghe hídon, Longquan, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341015

Férfiak a Yonghe híd hídfőjén, Longquan, Csöcsiang tartomány, 2009.
Néprajzi Múzeum F 341014